

**Упатства за
пристапот на Здруженијата кон
статусот Национална членка на CEN**
март 2002 година (ажурирана верзија на верзијата од јуни 1999 година,
изменета во мај 2001 година)

Содржина	Страна
1 Историја	4
2 Статутарни барања и барања од Интерните регулативи за национално членство	5
3 Анализа на барањата за Здруженијата	5
3.1 Кои веројатно ќе станат членка на EU или EFTA	5
3.2 Статус на кандидатот	6
3.3 Обврски како национална членка на CEN	6
4 Последици од пристапот на нови национални членки врз CEN Интерните регулативи	8
5 Помош за станување национална членка	8
6 Обработка на апликациите	9

Упатства за пристапот на Здруженијата кон статусот Национална членка на CEN

Одобрено од Административниот одбор на CEN на состанокот во март 2002 година, земајќи ја предвид Одлуката на Административниот одбор 12/2001

1. Историја

CEN го признава политичкиот развој кој се случува во земјите од Централна и Источна Европа, од кои поголемиот број се кандидати за пристап кон Европската Унија.

Во тој поглед, Генералното собрание на CEN во својата Одлука на Генералното собрание 6/1991 формулираше прв одговор на барањата на националните тела за стандардизација на овие земји и поопшто, од други Европски земји, за поголема инволвираност во Европската стандардизација. Нивниот прием како Здружение им дава значајна можност активно да придонесат кон работата на CEN, како и да извлечат корист од резултантните Европски стандарди. До денес, Телата за стандардизација кои се Здруженија на повеќе начини ги користат привилегиите кои им се доделени на овој начин.

Според Статутот на CEN (Член 7.1), „националните тела за стандардизација на земјите кои веројатно ќе станат членки на EU или EFTA“ имаат право да поднесат апликација да станат национални членки на CEN. На состанокот во декември 1994 година, Административниот одбор на CEN сметаше потребно да ги дефинира упатствата со цел да го олесни просецот на одлучување за националните членки на CEN, кои одлучуваат за секоја апликација на ниво на Генералното собрание, врз основа на едногласна одлука (воздржаните гласови не се сметаат).

Од Генералниот секретар на CEN беше побарано да изготви нацрт на тие упатства, кои обезбедуваат елементи за членките на CEN при разгледување на апликациите и план на дејства за кандидатите, пред се Здруженија, за нивната подготовка за пристап во полноправно членство.

Содржината на овие упатства се во согласност со оние развиени во CENELEC.

Овие упатства се изготвени имајќи предвид неколку клучни идеи:

- Здружувањето веќе овозможува услови за широко доброволно учество во работата на CEN. Полноправното членство овозможува и понатамошни права (на глас), но и построги обврски, кои се значајни само за добро развиените економии во процесот на интеграција во Европскиот внатрешен пазар.
- Некои од овие обврски директно го засегнуваат националното тело за стандардизација - кандидат, а други индиректно се поврзани со неговата национална средина, имено, законската рамка за техничко законодавство.
- Новите национални членки на CEN мора да се способни да го следат темпото на работа на CEN системот за да можат целосно да придобијат од истиот, и да не го забават напредокот на CEN, кој е управуван според пазарните потреби.
- Се на се, CEN и организациите кандидати мора да гледаат на процесот на пристап кон членство во CEN како еден од најважните чекори кон целосно учество на засегнатите земји во Европскиот внатрешен пазар. Овој чекор треба да се преземе во точно време, во контекстот на напредок кон Внатрешниот пазар на ЕУ.

2. Статутарни барања и барања од Интерните регулативи за национално членство

- Членови 6 и 7 од Статутот на CEN, одобрени од страна на Генералното собрание на CEN на 25 јуни 1992 година, наведуваат дека националните членки се Национални тела за стандарди на земјите на ЕУ или EFTA или на земјите кои веројатно ќе станат членки на ЕУ или EFTA.
- Во секоја земја може да постои само една национална членка.
- Националното тело за стандарди ќе биде примено како национална членка на CEN доколку:
 - се обврзе на усогласеност со правилата утврдени во Статутот на Асоцијацијата (што подразбира способност за усогласеност со одредбите од Интерните регулативи, и/или други одлуки за политиките)
 - се обврзе да го почитува Кодексот на CEN
 - поднесе писмена апликација за членство во Асоцијацијата
 - добие согласност од Генералното собрание (едногласна одлука - воздржаните гласови не се сметаат).

3. Анализа на барањата за Здруженијата

3.1 Кои веројатно ќе станат членка на ЕУ или EFTA

Овој критериум веќе се користи кога се разгледуваат барањата за здружување во CEN. Европската Комисија/EFTA беа систематски консултирани во врска со ова прашање пред донесување на одлуката.

Меѓутоа, за доделување на полноправно членство потребно е подетално испитување, имено, во поглед на последователните одлуки на Европскиот Совет и на редовните документи издадени од Комисијата.

Овие документи ја потенцираат важноста од подготвителни чекори за проширување на Внатрешниот пазар за Земјите – кандидати за претпристапни преговори, а особено „комплексниот процес на приближување на законодавството, нормите и стандардите“.

За да се овозможи, согласно политиките на Европската Унија, полноправното членство во CEN да претставува значаен чекор во процесот на пристап кон ЕУ членство, горенаведениот критериум се толкува на следниот начин, за целите на пристап кон членство во CEN:

Услов 1

Помеѓу Европската Унија или EFTA и земјата кандидат мора да постои „Европски договор“ или еквивалентен договор, со кој се утврдува преоден период за пристап кон ЕУ или EFTA.

Услов 2

Процесот на приближување на националниот систем со системот на ЕУ/EFTA мора да стигнал до таква точка каде

- е веќе поставена и во целост функционира конкретната законодавна рамка за доброволна стандардизација
- колку што е можно е отстрането претходно постоечкото техничко законодавство кое ќе дозволи усвојување (или задржување) на техничките правила спротивни на Европските стандарди, присилувајќи ги Националните тела за стандардизација да не ги спроведуваат во целост Европските стандарди или да бараат систематични А-отстапувања; или ваквото законодавство е изменето на начин на кој им се овозможува на Европските стандарди за играат иста улога на пазарот како улогата која ја имаат на Внатрешниот пазар. Приближувањето на главното техничко законодавство кон директивите на сила во Европската Унија и Европската економска област или еквивалентното законодавство во Швајцарија е еден привилегиран начин на постигнување ваков резултат.
- постои целосна примена на барем дел од Директивата 98/34/EЗ, изменета со директивата 98/48/EЗ¹ во врска со активностите на стандардизација.

3.2 Статус на кандидатот

Услов 3

Ќе се достават докази дека организацијата кандидат е признаена во својата земја како официјално тело за стандарди кое е надлежно за сите области како и областите на надлежност на CEN (кои ги покриваат економските сектори, освен секторите покриени од страна на CENELEC и ETSI). Статутарните правила кои се применливи за националните тела за стандарди мора во целост да се соодветни на обликот на организација на доброволната стандардизација кој се применува во CEN.

3.3 Обврски како национална членка на CEN

Обврските (и правата) на националните членки на CEN се дефинирани во Статутот на CEN и Интерните регулативи на CEN, а може накратко да се објаснат на следниот начин:

Надоместок за членство

Националните членки на CEN плаќаат надоместок за членство кој го одредува Генералното собрание за секоја финансиска година посебно. Овој надоместок е пропорционален на пондерираното гласање доделено на секоја членка.

Услов 4

Од очигледни причини за одржување на независност и правичен однос кон другите членки на CEN, кандидатите треба да ги плаќаат своите надоместоци за национално членство штом ќе бидат примени како национални членки на CEN. Соодветниот надоместок ќе се плаќа од 1ви јануари по нивниот пристап кон полноправно членство.

Национален консензус

Една од поважните обврски на националните членки на CEN е да го пренесат националното гледиште за техничките прашања, како и за формалните прашања (гласање, испитување,...).

¹ Оваа Директива ја заменува Директивата 83/189/EЗ.

Секоја членка на CEN мора да поддржува повеќе од 2000 формални процеси годишно, што очигледно бара средства, компетенции и стручност на национално ниво. Понатаму, од членките на CEN се очекува да придонесат стручност за Техничките комитети за кои е активна нивната национална економија.

Услов 5

Во овој поглед, кандидатот треба да ја докаже својата способност ефикасно да се справи со овие прашања.

Како еден елемент на ваквиот доказ треба да се разгледаат записите на кандидатот од учеството како Здружение во техничката работа. Учеството на Здружението во Техничките комитети, Поткомитетите, CEN/CENELEC Работните групи во поглед на бројот на стручни лица, е важен елемент кој мора да се процени во однос на економската големина на земјите. Исто така, треба да се разгледа и „квалитетот“ (пасивен-активен) на ова учество. CEN/Управниот одбор на CEN/CENELEC обезбедуваат документација до националните членки како доказ за ваквата инволвираност.

Услов 6

Во врска со формалното учество во процесите на CEN, организацијата кандидат треба да поседува оперативни телекомуникации (вклучувајќи е-пошта и интернет) и ИТ инфраструктура со која ќе и се овозможи ефикасен одговор на големиот обем комуникации преку податоци и документи во рамките на CEN системот и учество во процесот на гласање (електронско гласање).

Спроведување на Европските стандарди

Клучна мисија за националните членки на CEN е спроведувањето на Европските стандарди, што е дефинирано во Интернетите регулативи на CEN/CENELEC Дел 2, клаузула 5.2.

Ова спроведување е поделено на две етапи: на Европскиот стандард му се дава статус на национален стандард и, сите противречни документи се повлекуваат.

Еден елемент кој треба да се земе предвид при одлучувањето за конкретна апликација се записите на кандидатот при спроведувањето на Европските стандарди кои веќе биле усвоени од страна на CEN (CEN „добивка“). Во однос на повлекувањето на националните противречни документи, доколку тие веќе не се повлечени, кандидатот треба да состави прецизен календар со разумни временски рокови за ваквото повлекување.

Услов 7

80% од спроведувањето треба да е завршено пред приемот на кандидатот како полноправна членка.

Мора да се предложи прифатлив календар за преостанатото спроведување, како и за повлекувањето на преостанатите противречни документи.

Информации и постапка на мирување

Услов 8

Согласно посточеките правила на CEN, кандидатот мора да биде подготвен да учествува во постапката на известување за нивната работа на национално ниво, што вклучува „мирување“ за сета национална работа во областите кои се договорени според Европската стандардизациска работа. Организациите кандидати ќе обезбедат докази за соодветни Интернетни регулативи.

Услов 9

Кандидатот мора да приложи докази дека политиката на CEN/CENELEC за авторските права и правата на користење, како што е утврдена во Договорот за користење, може соодветно да се спроведе во нивната земја, земајќи ги предвид тековните (или планираните) национални законодавства за заштитата на правата на интелектуална сопственост. Понатаму, кандидатот мора да докаже дека нивната комерцијална политика е во согласност со клаузулите и одредбите на CEN/CENELEC Прирачникот 10² (видете документ ЦА Н 1261) со кој се утврдува договорената политика за дистрибуцијата и продажбата на CEN/CENELEC изданијата.

4. Последици од пристапот на нови национални членки врз CEN Интернетите регулативи

За доброто на кандидатите но и на членките на CEN, способноста на CEN да прима нови членки е значајно прашање кое треба да се разгледа, а приемот на нови членки не смее да го загрози постоечкиот CEN систем. Меѓутоа, се верува дека овој услов ќе биде исполнет доколку организацијата кандидат ги исполни критериумите наведени во 3. Дополнителните надоместоци за членство ќе го покријат трошокот за нивно служење од Управниот центар на CEN.

Меѓутоа, очигледно е дека доколку се прифатат нови членки, тоа ќе се отслика во некои клаузули на Интернетите регулативи. Една клаузула која треба да се наведе како пример е клаузулата која се однесува на гласањето за Европските стандарди.

5. Помош за станување национална членка

Здружението кое сака да стане национална членка на CEN треба да се подготви за членството и да ги зајакне своите способности за гарантирање на одговорностите на национална членка. Иако CEN се обврзува да им помогне на Здруженијата во нивните задачи, претпристапните програми на Европската Унија поврзани со стандардизацијата, метрологијата, сертификацијата и осигурување на квалитетот играат значајна улога во овој поглед за засегнатите земји, а исто толку се значајни и билатералните програми за соработка по истите теми.

6. Обработка на апликациите

6.1 Согласно Член 7 од Статутот, до CEN треба да се испрати официјално писмо со апликација. Ова писмо мора да приложува докази, а кон него треба да се приложат и придружно досие за прашањата разгледани во овој документ (имено, да се докаже усогласеност со критериумите од 1 до 9 погоре).

6.2 По прием на досието и писмото, Генералниот секретар на CEN, по консултации со Претседателот и Потпретседателите, ќе назначи две независни стручни лица кои ќе ја прегледаат документацијата и кои ќе подготват извештај за условите за прием.

6.3 Ќе се договорат консултации со Европската Комисија и Секретаријатот на EFTA.

6.4 Ќе се договорат консултации со CENELEC/ETSI (поточно, за прашањето на пондерирано гласање).

6.5 Врз основа на елементите 6.2, 6.3 и 6.4, преговорите ќе започнат помеѓу CEN и кандидатот според условите за пристап кон членство и, особено во однос на календарот и пондерираното гласање кое треба да се додели.

6.6 Пренос на комплетното досие до Административниот одбор на CEN за препорака до Генералното собрание.

² Порано познат како Меморандум 10.

6.7 Гласање на Генералното собрание според член 7.1, ставка 3 (едногласна одлука - воздржаните гласови не се сметаат).